

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет хореографічного мистецтва
Кафедра народної хореографії

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Гарант освітньо-професійної програми
доц. Каріна ОСТРОВСЬКА
« ____ » _____ 20 ____ року

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з навчальної роботи
проф. Інна СТАШЕВСЬКА
“ ____ ” _____ 20 ____ року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

ІСТОРИЧНИЙ БАЛЬНИЙ ТАНЕЦЬ

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність 024 «Хореографія»
Освітні програми «Народна хореографія», «Бальна хореографія»
Денної та заочної форм навчання
Обов'язкова компонента
Мова викладання – українська

Силабус з навчальної дисципліни «Історичний бальний танець» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 024 Хореографія освітніх програм «Народна хореографія», «Бальна хореографія», денної та заочної форм навчання. Х. ХДАК, 2020 – 15 с.

Силабус затверджено на засіданні кафедри народної хореографії
(протокол №1 від 26.08.2020 р.)
Завідувач кафедри народної хореографії, доцент Каріна ОСТРОВСЬКА

Силабус затверджено на засіданні групи забезпечення освітньо-професійної
програми Народна хореографія
(протокол №1 від 27.08.2020 р.)

Силабус складено:
Старшим викладачем кафедри народної хореографії,
Людмилою ШИЛОВОЮ

Голова групи забезпечення
зав. кафедрою народної хореографії
доцент

Каріна ОСТРОВСЬКА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 4	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Обов'язкова	
Загальна кількість годин - 120	Освітні програми «Народна хореографія», «Бальна хореографія»	Рік підготовки:	
		3-й	
		Семестр	
		5-й	
		Лекції	
		6 год.	4 год.
		Практичні	
		34 год	16 год.
		Самостійна робота	
		80 год.	100 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійна робота студента – 3,6	Ступінь «Бакалавр»		
		Вид контролю	
		5 семестр – іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 40 / 80 (денна форма), 20 / 100 (заочна форма навчання).

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисципліна «Історичний бальний танець» являється обов'язковою в освітній програмі та має за мету засвоєння всесвітньої та вітчизняної хореографічної спадщини, усвідомлення історії розвитку хореографії, формування теоретичних знань та практичних навичок виконання та викладання танців різних історичних епох.

Обсяг дисципліни складає 4 кредити, передбачає загальну кількість – 120 годин.

Дисципліна «Історичний бальний танець» опановується на 3 курсі, протягом 5 семестру. Передумовою вивчення дисципліни являється володіння основами класичного танцю, азами музичної грамоти та загальними знаннями історії хореографічного мистецтва.

«Історичний бальний танець» забезпечує набуття спеціальних компетентностей: усвідомлення ролі культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин; здатність аналізувати основні етапи; виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури; здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької); здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності; здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції; здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа- мистецтва та ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації та презентації; здатність дотримуватись толерантності у міжособистісних стосунках, етичних і доброчинних взаємовідносин у сфері виробничої діяльності.

Програмними результатами вивчення дисципліни є: розуміння ролі культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин; знання та розуміння історії мистецтв на рівні, необхідному для застосування виразно-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту; розуміння хореографії як мистецького феномену; володіння термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом, вміння відшуковувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності; розуміння і вміння застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є демонстрація теоретичних знань та практичних навичок, в обсязі передбаченому робочою програмою курсу. Детально з якісним критерієм оцінювання можна ознайомитись в розподілі балів за формами контролю.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Тематичний план навчальної дисципліни

3 курс 5 семестр

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІСТОРИЧНОГО БАЛЬНОГО ТАНЦЮ

Тема 1. Предмет вивчення історичного бального танцю. Термінологія.

Джерела вивчення та сфера застосування історичного бального танцю

Ціль та завдання курсу. Зв'язок з іншими учбовими дисциплінами. Виникнення побутових танців у Європі. Зв'язок з народними першоджерелами. Місце історичного бального танцю в практиці музикального театру. Зв'язок з сценічною хореографією. Вплив історичного бального танцю на формування та розвиток класичного танцю.

Французька термінологія. Значення відкриття Королівської академії танцю для розповсюдження французької термінології. Затвердження французької термінології в літературі з хореографії. Використання однакових термінів для рухів та назв танців. Відсутність єдності в назвах та класифікації танців.

Монографії та посібники хореографів та теоретиків балету: Антоніуса де Арена, Туано Арбо, Фабріціо Карого, Чезаре Негрі, Філіпа Рамо. «Танцевальний учитель» І. Кускова – перше практичне керівництво російського автора. Труди Л. Петровського, Н. Івановського, М. Васильєвої-Рождественської.

Літературні джерела вивчення історичного бального танцю: описи, згадування, різноманітні відомості письменників, дослідників, а також очевидців.

Знайомство з живописом: картинами, гравюрами. Використання іконографічного методу. Вивчення музики даної історичної епохи. Вивчення кращих зразків сценічної форми побутового танцю.

Застосування історичного бального танцю в виставах опери та балету, музикальної комедії та драми, в кінематографії, в репертуарі професійних та аматорських танцювальних колективів.

Тема 2. Методика викладання історичного бального танцю

Виховна роль уроків історичного бального танцю. Екзерсис історичного бального танцю. Методичні основи та термінологія історичного бального танцю. Побудова уроку. Музичне супроводження. Основні вимоги до виконання реверансів дам та уклонів кавалерів, композицій історичних бальних танців.

РОЗДІЛ 2.

ВИВЧЕННЯ ТАНЦЮВАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ ХІХ СТОЛІТТЯ

Тема 3. Танцювальна культура ХІХ століття

Проведення придворних балів, балів-маскарадів, театралізованих вечорів. Відкриття в містах Європи спеціальних танцювальних класів. Костюми дам та кавалерів, їх вплив на стиль та манеру виконання танців ХІХ століття.

Особливості побудови танців ХІХ століття. Техніка виконання.

Історія походження та характеристика найбільш популярних танців ХІХ століття (вальс, полонез, мазурка, полька, французька кадрили, екосез).

Тема 4. Реверанси дам та уклони кавалерів ХІХ століття

Постанова корпусу дами. Положення рук (долонь у долонь). Позиції ніг. Реверанс дами. Реверанс дами з віялом у руках.

Постанова корпусу кавалера. Положення рук. Позиції ніг. Уклін кавалера (військового та цивільного).

Відпрацювання реверансів дам та уклінів кавалерів в поєднанні з кроками.

Тема 5. **Основні елементи танців XIX століття**

Основні елементи французької кадрили:

- pas glissé;
- pas chassé;
- pas élevé;
- поворот А і Б;
- чотири форми pas chassé;
- double pas chassé.

Основні елементи лендлера:

- основний крок лендлера з просуванням вперед та назад;
- pas balancé: на місці, з просуванням вперед, назад, з обертом;
- pas de basque: на місці, з просуванням вперед, з обертом;
- pas вальсу: без оберту, з обертом, вправо та вліво.

Основні елементи екосезу:

- pas glissé;
- pas chassé;
- pas élevé;
- поворот А і Б;
- чотири форми pas chassé;
- double pas chassé.

Вивчення та відпрацьовування техніки і манери виконання.

Тема 6. **Композиції танців XIX століття**

Основні положення рук дами та кавалера в парі. Композиції танців:

- французька кадрили;
- лендлер;
- алеман;
- екосез.

Вивчення 1 танцю за розсудом викладача. Відпрацьовування техніки та манери виконання.

РОЗДІЛ 3.

ВИВЧЕННЯ ТАНЦЮВАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ XV-XVI СТОЛІТЬ

Тема №7. **Танцювальна культура середньовіччя. Побутові танці епохи Відродження**

Епоха середньовіччя. Гніт церкви, як перешкода для розвитку бального танцю. Народні свята і танці селян та ремісників.

Танцювальна техніка, манера виконання, музичне супроводження раннього та пізнього середньовіччя. Свята та танці знаті (танці-ходи, бассданси). Костюми XV – XVI століть та їх вплив на техніку та манеру виконання.

Бранль – першоджерело всіх бальних танців, що з'явилися пізніше. Фарандола, бурре, рігодон – танці що з'явилися в епоху середньовіччя, але популярні в деяких місцевостях Франції до наших часів.

Епоха Відродження та її вплив на розвиток побутової хореографії. Поява вчителя танців – викладача витончених манер. Парний танець епохи Відродження. Техніка виконання танців. Історія походження та характеристика танців: павана, вольта, гальярда, куранта, сарабанда

Тема №8. Реверанси дам та уклони кавалерів XV – XVI століть

Постанова корпусу дами. Положення рук дами, манера тримати сукню. Позиції ніг. Вивчення реверансу та салюту дами.

Постанова корпусу кавалера. Положення рук. Навички поводження з капелюхом. Вивчення уклону та салюту кавалера.

Відпрацьовування техніки та манери виконання реверансів дам та уклонів кавалерів в поєднанні з кроками.

Тема № 9. Основні елементи танців XV – XVI століть

Постанова корпусу, положення рук жінки та чоловіка, позиції ніг, що притаманні виконанню селянського бранлю.

Основні рухи селянського бранлю:

- винесення ніг вперед та назад (в IV повітряну позицію) з підскоком;
- погойдування корпусу по II позиції.

Вивчення різних варіантів поєднання основних рухів, а також ускладнених поворотами.

Основні рухи фарандоли:

- сланкий біг з просуванням вперед, назад, з боку в бік, в повороті;
- підскік на опорній нозі з винесенням робочої ноги вперед, вбік;

Основні елементи павани:

- кроки бранлю (простий, подвійний, з репризою);
- крок павани.

Основні елементи гальярди:

- кроки;
- grue;
- pas élevé;
- переступ;
- гальярдний стрибок;
- руада;
- pas chassé;
- позування.

Вивчення та відпрацьовування техніки та манери виконання.

Основні елементи куранти:

- pas tombé з просуванням вперед;
- pas tombé з просуванням вперед, в поєднанні з кроками;
- pas de bourrée;
- pas jeté;
- позування.

Вивчення та відпрацьовування техніки та манери виконання.

Основні рухи сарабанди:

- pas glissé вбік в поєднанні з кроками;

- кроки;
- позування;
- сполучення tombé-couré на місці з кроком вбік та battements tendus вперед.

Вивчення та відпрацьовування техніки та манери виконання.

Тема № 10. **Композиції танців XV – XVI століть**

Основні положення рук дами та кавалера в парі. Композиції танців:

- селянський брань;
- морванський бранль;
- фарандола;
- павана;
- гальярда;
- куранта;
- сарабанда.

Вивчення 1-2 танців за розсудом викладача.

РОЗДІЛ 4.

ВИВЧЕННЯ ТАНЦЮВАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ XVII СТОЛІТТЯ

Тема № 11. **Танцювальна культура XVII століття**

Характеристика епохи, стильові особливості виконання танців. Техніка та композиція бальних танців XVII століття. Бали, їх походження, особлива розкіш при Людовіку XIV. Створення Паризької Академії танцю та її значення у розвитку танцювальної культури. Призначення Академії, завдання її діяльності. Балет при дворі Людовика XIV. Вплив народного та побутового танцю Франції XVI – XVII століть на розвиток балетного театру та сценічного танцю. Костюми XVII століття, їх вплив на техніку та манеру виконання танців.

Менует – його походження, композиція. Характеристика романески – популярного салонного танцю XVII.

Тема № 12. **Реверанси дам та уклони кавалерів XVII століття**

Постанова корпусу дами. Положення рук дами, манера тримати сукню. Позиції ніг. Вивчення реверансу та салюту дами.

Постанова корпусу кавалера. Положення рук. Навички поводження з капелюхом. Вивчення уклону та салюту кавалера.

Відпрацьовування техніки та манери виконання реверансів дам та уклонів кавалерів в поєднанні з кроками.

Тема № 13. **Основні елементи танців XVII століття**

Основні елементи повільного менуету:

- основний крок менуету;
- pas menus;
- pas grave чи balance menuet;
- крок вперед та pas de bourrée;
- позування.

Основні рухи романески:

- кроки;
- pas chassé з просуванням вперед, вбік та назад;
- pas de bourrée;
- pas de bourrée en tournant;
- relevé з салютом;

- pas glissade;
- sissonne ouverte;
- pas ballotté;
- pas jeté;
- pas tombé без просування.

Вивчення та відпрацьовування техніки та манери виконання.

Тема № 14. **Композиції танців XVII століття**

Основні положення рук дами та кавалера в парі. Композиції танців:

- менует;
- романеска.

Вивчення 1-2 танців за розсудом викладача. Відпрацьовування техніки та манери виконання.

РОЗДІЛ 5.

ВИВЧЕННЯ ТАНЦЮВАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ XVIII СТОЛІТТЯ

Тема № 15. **Танцювальна культура XVIII століття.** Характеристика епохи. Хореографічне мистецтво XVIII століття. Стиль рококо та його вплив на бальний танець. Удосконалення та розвиток раніш існуючих форм. Парні танці першої половини XVIII століття – менует, гавот, бурре, пасспье, рігодон. Особливості композиції та малюнків танців, різноманітність та складність рухів, жвавість темпу. Придворні бали XVIII століття. Труди з теорії хореографії Ж. Ж. Новера, Р. Фельє, Дезе, Рамо.

Масові танці другої половини XVIII століття. Походження контрдансу, особливості його побудови. Поява та швидке розповсюдження тампету, матредуру та танцю з шалью (pas de châte). Популярність фарандоли. Походження полонезу, особливості його побудови.

Тема № 16. **Реверанси дам та уклони кавалерів XVIII століття**

Постанова корпусу дами. Положення рук дами. Позиції ніг. Вивчення реверансу та салюту дами.

Постанова корпусу кавалера. Положення рук. Вивчення уклону та салюту кавалера.

Відпрацьовування техніки та манери виконання реверансів дам та уклонів кавалерів в поєднанні з різними кроками.

Тема № 17. **Основні елементи танців XVIII століття**

Основні елементи швидкого менуету:

- реверанс з легким стрибком;
- pas chassé;
- pas menus;
- balancé menuet;
- sissone ouverte;
- pas de bourrée;
- позування.

Основні елементи гавоту:

- entrechat quatre;
- pas chassé;
- pas de bourrée;
- pas jeté;

- кроки на півпальці в позу arabesque;
- pas menus;
- pas glissade;
- temps leve;
- pas assemblé;
- changement de pied;
- позування.

Вивчення та відпрацьовування техніки та манери виконання.

Тема №18. Композиції танців XVIII століття

Основні положення рук дами та кавалера в парі. Композиції танців:

- швидкий менует;
- гавот.

Вивчення 1-2 танців за розсудом викладача. Відпрацьовування техніки та манери виконання.

Структура навчальної дисципліни

Тематичний план

Назви розділів і тем	Кількість годин												
	денна форма	Заочна форма											
		усього	у тому числі	у тому числі									
		л	п	сем	інд	с.р			л	п	сем	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
3 курс 5 семестр													
Розділ 1. Теорія та методика викладання історичного бального танцю													
Тема 1. Предмет вивчення історичного бального танцю. Термінологія. Джерела вивчення та сфера застосування історичного	3	1				2	3	0,5					2,5

бальн ого танц ю												
Тема 2. Мето дика викла дання істори чного бальн ого танц ю	3	1				2	3	0,5				2,5
Разом	6	2				4	6	1				5
Розділ 2. Вивчення танцювальної культури XIX століття												
Тема 3. Танц юваль на культ ура XIX століт тя.	3	1				2	6	1				5
Тема 4 Ревер анси дам та уклон и кавал ерів XIX століт тя	3		1			2	6		1			5
Тема5 . Основ ні елеме нти танці в XIX століт тя.	6		2			4	6		1			5
Тема 6. Комп озиції танці в XIX	12		4			8	12		2			10

століття												
Разом	24	1	7			16	30	1	4			25
Розділ 3. Вивчення танцювальної культури XV – XVI століть												
Тема 7. Танцювальна культура середньовіччя. Побутові танці епохи Відродження	3	1				2	6	1				5
Тема 8. Реверанси дам та уклони кавалерів XV – XVI ст.	3		1			2	6		1			5
Тема 9. Основні елементи танці в XV–XVI століття	6		2			4	6		1			5
Тема 10. Композиції танці в XV – XVI століття	18		6			12	12		2			10
Разом	30	1	9			20	30	1	4			25
Розділ 4. Вивчення танцювальної культури XVII століття												

Тема 11. Танцювальна культура XVII століття.	3	1				2	3	0,5				2,5
Тема 12. Реверанси дама уклони кавалерів XVII століття	3		1			2	3		0,5			2,5
Тема 13. Основні елементи танці в XVII століття	6		2			4	6		1			5
Тема 14. Композиції танці в XVII століття	18		6			12	6		2			10
Разом	30	1	9			20	24	0,5	3,5			20
Розділ 5. Вивчення танцювальної культури XVIII століття												
Тема 15. Танцювальна культура XVIII століття.	3	1				2	3	0,5				2,5
Тема	3		1			2	9		1,5			7,5

16. Реверанси дам та уклони кавалерів XVIII століття													
Тема 17. Основні елементи танців XVIII століття	6		2			4	6		1				5
Тема 18. Композиції танців XVIII століття	18		6			12	12		2				10
Разом	30	1	9			20	30	0,5	4,5				25
Усього	120	6	34			80	120	4	16				100

3.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (ден./заоч.)
1	Реверанси дам та уклони кавалерів XIX століття	1/1
2	Основні елементи танців XIX століття	2/1
3.	Композиції танців XIX століття	4/2
4.	Реверанси дам та уклони кавалерів XV – XVI століть	1/1
5.	Основні елементи танців XV – XVI століть	2/1
6.	Композиції танців XV – XVI століть	6/2
7.	Реверанси дам та уклони кавалерів XVII століття	1/0,5
8.	Основні елементи танців XVII століття	2/1
9.	Композиції танців XVII століття	6/2
10.	Реверанси дам та уклони кавалерів XVIII століття	1/1,5
11.	Основні елементи танців XVIII століття	2/1
12.	Композиції танців XVIII століття	6/2
	Разом	34/16

3.4. Теми самостійних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (ден./заоч.)
1	Предмет вивчення історичного бального танцю. Термінологія. Джерела вивчення та сфера застосування історичного бального танцю	2/2,5

2.	Методика викладання історичного бального танцю	2/2,5
3.	Танцювальна культура XIX століття.	2/5
4.	Реверанси дам та уклони кавалерів XIX століття	2/5
5.	Основні елементи танців XIX століття	4/5
6.	Композиції танців XIX століття	8/10
7.	Танцювальна культура середньовіччя. Побутові танці епохи Відродження	2/5
8.	Реверанси дам та уклони кавалерів XV – XVI ст.	2/5
9.	Основні елементи танців XV– XVI століть	4/5
10.	Композиції танців XV – XVI століть	12/10
11.	Танцювальна культура XVII століття.	2/2,5
12.	Реверанси дам та уклони кавалерів XVII століття	2/2,5
13.	Основні елементи танців XVII століття	4/5
14.	Композиції танців XVII століття	12/10
15.	Танцювальна культура XVIII століття.	2/2,5
16.	Реверанси дам та уклони кавалерів XVIII століття	2/7,5
17.	Основні елементи танців XVIII століття	4/5
18.	Композиції танців XVIII століття	12/10
	Разом	80/100

3.5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекційні, практичні, самостійна робота: словесні (розповідь, пояснення), наочні (ілюстрація, демонстрація), методи стимулювання і мотивації, методи перевірки знань на практиці.

4. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. Форми контролю

Усне опитування, письмовий поточний контроль, іспит.

4.2. Розподіл балів, які отримують студенти

Розділ 1		Розділ 2				Розділ 3			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10
1-2	1-2	1-2	3-4	3-4	5-8	1-2	3-4	3-4	6-8

Розділ 4				Розділ 5				Акад. показ	іспит	Сума
T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	4-12	4-12	60-100
1-2	3-4	3-4	5-8	1-2	3-4	3-4	6-8			

4.3. Розподіл балів за формами контролю.

– Усне опитування – від 1 до 2, (T1, T2, T3, T7, T11, T15);

- Практичне виконання уклонів та здійснення запису композицій уклонів: T4 ,T8, T12, T16 – 3-4 бали;
- Виконання основних елементів танців: T5, T9, T13, T17 – 3-4 бали кожна;
- Володіння технікою та манерою виконання танців та здійснення їх запису в конспектах: T6, T 14 – 5-8; T10, T18 – 6-8 балів;
- Академічний показ – 4-12 балів.

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю:

Іспит — від 56 до 88 балів.

4.4. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

5. Програмне забезпечення

Пакет навчально-методичного забезпечення (розшифрувати):

- робоча програма;
- конспект лекцій;
- методичні рекомендації до практичних занять;
- методичні рекомендації до самостійних занять;

Відеоматеріали академічних показів та відкритих уроків.

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

6.1.Основна література

- 1 Васильева Е. Д. Танец: учеб. Пособие М. : Искусство, 1968
- 2 Гавликовский Н. Л. Руководство для изучения танцев СПб. ; М. ; Краснодар : Лань : Планета музыки, 2010

- 3 Еремина-Соленикова Е. Старинные бальные танцы. Новое время / Е. Еремина-Соленикова. — СПб. : «Издательство ПЛАНЕТА МУЗЫКИ»; Издательство «Лань», 2010. — 256 с.
- 4 Захарова О. Ю. Русский бал XVIII – начала XX века. Танцы, костюмы, символика М. : Центрполиграф, 2010
- 5 Ивановский Н. П. Бальный танец XVI-XIX веков Калининград : Янтар. Сказ, 2004
- 6 Михайлова-Смольнякова Е. Старинные бальные танцы. Эпоха Возрождения / Е. Михайлова-Смольнякова — СПб. : «Издательство ПЛАНЕТА МУЗЫКИ»; Издательство «Лань», 2010. — 176 с.
- 7 Уклад. Л. М. Шилова Історичний бальний танець та методика його викладання конспект лекцій для студ. ф-ту хореогр. мистецтва, що навчаються за освітньо-кваліфікац. рівнем "Бакалавр" напрям 6.020202 "Хореогр." Харків : ХДАК, 2013
- 8 Уклад. Л. М. Шилова Історичний бальний танець та методика його викладання. Бальні танці епохи раннього Відродження [Електронний ресурс] : навч.-метод. Матеріали Харків : ХДАК, 2016
- 9 Уклад. Л. М. Шилова Історичний бальний танець та методика його викладання. Бальні танці епохи пізнього Відродження [Електронний ресурс] : навч.-метод. матеріали Харків : ХДАК, 2017
- 10 Уклад. Л. М. Шилова Історичний бальний танець та методика його викладання. Композиції танців епохи Відродження [Електронний ресурс] : навч.-метод. матеріали Харків : ХДАК, 2019

6.2. Допоміжна

1. Бахрушин Ю. История русского балета: Учебное пособие для институтов культуры, театральных, хореографических и культпросвет-училищ / Ю. Бахрушин. — 3-е изд. — М., 1977. — 287 с.
2. Блок Л. Классический танец. История и современность / Л. Блок. — М. : Искусство, 1987. — 554 с.
3. Васильева-Рождественская М. Историко-бытовой танец / М. Васильева-Рождественская. — М. : Искусство, 1987. — 382 с.
4. Воронина И. Историко-бытовой танец/И. Воронина. — М.:Искусство,1980. — 128с.
5. Все о балете.Словарь-справочник / Сост. Е. Суриц; Под ред. Ю. Слонимского. — М.–Л. : Музыка, 1966. — 454 с.
6. Еремина М. Ю. Роман с танцем / М. Ю. Еремина. — СПб., ОООТФ «Созвездие», 1998, — 252 с.
7. Зайцева Ю. Возникновение исторических танцев в период Античности и Средневековья. Влияние эпохи на становление и развитие некоторых из них / Ю. Зайцева. Вестник Академии Русского балета, 2009, №1 (21), №2 (22).
8. Иванова В. Историко-бытовой танец. Методические разработки для преподавателей культурно-просветительных училищ, хореографических школ и школ искусств / В. Иванова. — М., 1989, 1 и 2 выпуск.
9. Кветная О. Историко-бытовой танец в репертуаре хореографических коллективов / О. Кветная. — М., 1981. — 255 с.
- 10.Красовская В. История русского балета / В. Красовская. — Ленингр. гос. ин-т театра, музыки и кинематографии. — Л., 1978. — 231 с.
- 11.Красовская В. История западноевропейского балета от возникновения до середины XVIII века / В. Красовская. — М.-Л. : Искусство, 1979. — 295 с.
- 12.Красовская В. Западноевропейский балетный театр. Эпоха Новерра / В. Красовская. — М.–Л. : Искусство, 1981. — 288 с.
- 13.Киреева Е. История костюма / Е. Киреева. — М. : Просвещение, 1976. — 176 с.
- 14.Кибалова Л. Иллюстрированная энциклопедия моды / Л. Кибалова, Гербенова О., Ламарова М. — М.: изд-во Арттия, Чехословакия, 1987. — 608с.
- 15.Кох И. Основы сценического движения/И. Кох. – М.–Л.: Искусство, 1970.—568с.

16. Мерцалова М. История костюма / М. Мерцалова. — М.: Искусство, 1972.
17. Нагайцева Л. Композиция бытового танца / Л. Нагайцева. — Краснодар, 1990. — 66 с.
18. Таланкина Л. Методические указания по курсу «Композиция историко-бытового танца» / Л. Таланкина. — М.: ГИТИС, 1987. — 56 с.
19. Уральская В. Некоторые вопросы теории и практики бальной хореографии. Труды НИИ культуры / В. Уральская. — М., 1979. — 89 с.
20. Худеков С. Иллюстрированная история танца / С. Худеков. — М.: Эксмо, 2009. — 288 с.
21. Шульгина А. Методика преподавания историко-бытового танца / А. Шульгина. — М.: ГИТИС, 1981. — 128 с.
22. Шульгина А. Композиция и методика преподавания историко-бытового танца. / А. Шульгина. — М.: ГИТИС, 1984. — 97 с.
23. Шульгина А. Бальный танец. Бытовая хореография России, конец XIX — начало XX века / А. Шульгина. // Серия «Балет», 2005. вып. 1.
24. Элькис Г. О пластическом тренаже актера / Г. Элькис. — К.: Мистецтво, 1986, — 118 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури
2. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського
3. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка
4. Інтернет-ресурси

Контрольні питання з дисципліни для підсумкового контролю (держіснит «Мистецтво хореографа»)

1. Предмет вивчення та термінологія історичного бального танцю.
2. Джерела вивчення історичного бального танцю.
3. Сфера застосування історичного бального танцю.
4. Ціль та завдання вивчення історичного бального танцю.
5. Методика викладання історичного бального танцю.
6. Танцювальна культура середньовіччя.
7. Побутові танці епохи Відродження.
8. Танцювальна культура XVII століття.
9. Відкриття Королівської Академії танцю; мета й завдання її створення, значення діяльності.
10. Танцювальна культура першої половини XVIII століття.
11. Танцювальна культура другої половини XVIII століття.
12. Танцювальна культура XIX століття.
13. Порівняльна характеристика техніки та манери виконання історичних бальних танців XVI та XIX століть.
14. Порівняльна характеристика техніки та манери виконання історичних бальних танців XVII та XVIII століть.
15. Зв'язок історичного бального танцю із сценічною практикою.
16. Вплив костюму на стиль та манеру виконання історичних бальних танців.
17. Методика виконання реверансу дами та уклону кавалера XV-XVI століть.
18. Методика виконання реверансу дами та уклону кавалера XVII століття.
19. Методика виконання реверансу дами та уклону кавалера XVIII століття.
20. Методика виконання реверансу дами та уклону кавалера XIX століття.
21. Методика виконання форм PAS CHASSE.

22. Історія походження та композиції танців XIX століття (Лендлера, Екосезу, Французької кадрили, Алемана).
23. Композиції Селянського бранлю, Фарандоли, Морванського бранлю.
24. Історія походження та композиції Гальярди, Куранти, Павани, Сарабанди, Вольти.
25. Історія походження та композиції повільного Менуету, Романески.
26. Методика виконання екзерсису на матеріалі рухів XVIII століття.
27. Історія походження та композиція швидкого Менуету, Гавоту.
28. Історія походження та композиція Полонезу.

Навчальне видання

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
ІСТОРИЧНИЙ БАЛЬНИЙ ТАНЕЦЬ

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність 024 «Хореографія»
Освітні програми «Народна хореографія», «Бальна хореографія»
Денної та заочної форм навчання

Укладач:

Шилова Людмила Миколаївна
старший викладач кафедри народної хореографії,

Друкується в авторській редакції

Комп'ютерний набір та верстка Шилової Л.М.